

Základná škola s materskou školou Záriečie

UČEBNÉ OSNOVY

Inovovaný Školský vzdelávací program

Podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu

ISCED 1

Predmet: Hudobná výchova

Platný od 1. 9. 2015

Učebné osnovy
Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra	
Názov predmetu	Hudobná výchova	
Škola	ZŠ s MŠ Záriečie	
Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie	
Dĺžka štúdia	4 roky	
Forma štúdia	denná	
Vyučovací jazyk	slovenský	
Časový rozsah výučby pre 1. ročník	ŠVP	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
	ŠkVP	0 hodín týždenne/ 0 hodín ročne
	Spolu	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
Časový rozsah výučby pre 2. ročník	ŠVP	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
	ŠkVP	0 hodín týždenne/ 0 hodín ročne
	Spolu	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
Časový rozsah výučby pre 3. ročník	ŠVP	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
	ŠkVP	0 hodín týždenne/ 0 hodín ročne
	Spolu	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
Časový rozsah výučby pre 4. ročník	ŠVP	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne
	ŠkVP	0 hodín týždenne/ 0 hodín ročne
	Spolu	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Učebné osnovy sú totožne so vzdelávacím štandardom pre predmet hudobná výchova.

1 Charakteristika predmetu:

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. **Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú.** Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

2 Ciele vyučovacieho predmetu:

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať interaktívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

3 Vzdelávací štandard:

Vzdelávacia oblasť	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.
Hlasová činnosť	12	14	14	15
Inštrumentálne činnosti	6	3	3	4
Percepčné činnosti-aktívne počúvanie	5	6	4	6
Hudobno-pohybové činnosti	5	4	5	3
Hudobno-dramatické činnosti	2	3	3	3
Hudobno-vizuálne činnosti	3	3	4	2

1.ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Hodinová dotácia	Tematický celok/ Téma	Poznámky *Uvedené piesne nie sú povinné, učiteľ môže mať vlastný výber, primeraný veku žiakov
Hlasová činnosť		12		
-použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, - rytmizovať reč,	vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečňovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom		Hlasové činnosti Detské ľudové piesne(6) Detské autorské piesne(6)	Návrhy piesní Bola babka Kováč kuje Koledy (Povedzte nám pastuškovia,) Bude zima, bude mráz Išla sova na tanec Vfšok dolina Piesne z regiónu Húska biele, húska

- melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi)	2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu) pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika			Pieseň o najkrajších menách Mikuláš Prosil líšku vlčik V kvetinovom bufete
Inštrumentálne činnosti		6		
- hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, - hrať na tele, - hrať rytmické modely, - hrať melodické modely,	správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch, 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi) ostinátnerymticko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia		<u>Inštrumentálne činnosti</u> Hrajme sa na muzikantov (6)	Návrhy piesní Zajačik do lesa Pieseň na dvoch tónoch Už je zima, už je tu Ťuki, ťuki, ťukalo Pieseň o trúbke My sme malí muzikanti

Percepčné činnosti – aktívne počúvanie		5		
-aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, - sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, -identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, -určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely.	aktívne počúvanie - zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod. spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír - rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-so-mi		<u>Aktívne počúvanie hudby</u> Zvuky okolo nás (2) Hudba , ktorú vnímame (3)	Návrh piesní Hodiny Maličká som, (E. Suchoň) Vlak V. Trojan: Kuriatko a slon Janko Matúška: Zem spí C. SaintSaens: Akvárium
Hudobno-pohybové činnosti		5		
-uplatniť vhodný pohyb v hudobno-pohybových hrách so spevom,	hudobno-pohybové hry so spevom,		<u>Hudobno-pohybové činnosti</u> Detské ľudové hry a tance (3)	Zlatá brána Mám ručníček mám O reťaz, o reťaz

-adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, -pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, -ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, -stvárniť riekanku či pieseň hudobno-dramatickými prostriedkami	tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tlieskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok perцепčných činností (počúvanie hudby)		Hudobno- pohybové hry (2)	Na mak Šijeme vrecia šijeme Skáče žaba po blate Hlava, ramená Tance z regiónu: Na zelenej lúke sedí zajac a pod.
Hudobno-dramatické činnosti		2		
-vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehov rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, -realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov	príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra		<u>Hudobno-dramatické činnosti</u> Hudobná rozprávka (2)	Prší. Prší?
Hudobno-vizuálne činnosti		3		
-vizuálne zobrazíť zvukové vnemy	grafická notácia; grafická partitúra; integrácia sýtvarnou výchovou		<u>Hudobno-vizuálne činnosti</u> Hudba a grafika (3)	Zrelá fazuľa Káčer na doline

Pomôcky: Učebnica HUV pre 1. ročník, Kopinová, L, Damboráková, V, Ružičková, T.

• ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu				
Inštrumentálne činnosti		3		
• Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny • rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti • so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord	• hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku,		Hráme sa na hudobníkov (3)	Hudobné nástroje –trúka, bubon, Bol jeden gajdoš(-noty c, e, g) Zahrajte mi muzikanti (-noty d, f, a)

• inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto • predohra, medzihra a dohra • improvizácia • gestá učiteľa				
Percepčné činnosti - aktívne počúvanie		6		
• zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; • vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom • výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny • jednohlas, dvojhlas, zbor • hudobná forma, malá piesňová forma	• aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, • určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, • pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, • rozlíšiť niektoré hudobné nástroje		Počúvanie hudby (6)	Smutný slimák Medveď na lyžiach Riekanka o mamkách J. Kowalský: Nešťastie Oto Ferenczy: Spievaná abeceda, (Kukurica, pšenica) Kvetinový valčík, Luskáčik (Čajkovskij)

	v počúvaných skladbách, rozpoznať jednohlas, dvojhlas, rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,			
Hudobno-pohybové činnosti		4		
pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pádovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie), orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, rade, v zástupe,	vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách,		Hudba v pohybe, pohyb v hudbe(4)	Krásna, krásna Zjedzte ma vlčky zjedzte- tanec z regiónu Češem si hlavičku Čičence, čičence Na sluhu

jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)				
Hudobno-dramatické činnosti		3		
nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličným vyučovacími predmetmi materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény	vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami, vytvoriť hudobno-dramatický celok,		Hudobné divadlo (3)	Ženilo sa motovidlo Zlatá brána- Krajina Zázračno Žaba, žaba, žabisko
Hudobno-vizuálne činnosti		3		
notový zápis tónov c1-a1	realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, vizuálne zobrazíť zvukové vnemy, interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými		Grafické vyjadrovanie hudby(3)	Náš tatíček nebožtíček -takt, taktová čiara, hudobná matematika, rytmus Rýmy zimy- osminová nota Krbová- osminová pomlčka

	prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji).			

3.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Hodinová dotácia	Tematický celok	Poznámky *Uvedené piesne nie sú povinné, učiteľ môže mať vlastný výber, priradený veku žiakov
Hlasové činnosti				
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, spievať čisto a rytmicky správne, reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie,	Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu	14	Ľudové piesne (7)	Návrhy piesní- Učebnica pre 3. roč. E. Langsteinová) Šijeme vrecia, šijeme Uspávanky (Búvajže len , búvaj, Hajaj, belaj) Vandruvala blška Koledy(Pásli ovce valasi, Šťastie zdravie, pokoj, My tri králi Spievanky, spievanky Dú valasi, dú- 2.hlas, kánon

rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do),	taktovacie gestá 2/4,3/4/,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie rytmické modely melodické modely		Autorské piesne (7)	Moje milé, premilené jahody Červené jabĺčko Zelená sa bučina Mopkovia, budiček Teta zima Kúpil otec rybu Vybrané slová Malá pomocníčka Náš orchester
Inštrumentálne činnosti				
hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať na tele, hrať na objektoch, vytvoriť elementárne hudobné nástroje, hrať rytmické modely, hrať melodické modely podľa zápisu,	Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje	3	Hráme sa na muzikantov (3)	Pod horou ovos drobný Píš'alôčka krásna

• vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku.	rytmické hodnoty štvrtová, osminová, polová, šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do inštrumentálny sprievod, ostinato, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gestá učiteľa			
Percepčné činnosti - aktívne počúvanie		4		
• aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami,	skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková		Hudobno- vyjadrovacie prostriedky (2) Hudobné nástroje (1) Aktívne počúvanie hudby(1)	E. Suchoň: Keď sa vlci zišli...Hlboký jarčok Iris Szeghyová: Ťaví pochod, Namrzený papagáj, Labuť

• identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,	melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie) komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby jednohlas, dvojhlas, zbor hudobná forma, malá a veľká piesňová forma			
Hudobno-pohybové činnosti	5			
	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia		Hudba a pohyb (5)	V šírem poli Keď ja bola malá- karička

vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách	polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec			Skočila mi myška- detské hry Tance polka, valčík, mazurka-Mám ja kosu, Na Bielej hore Ak si šťastný...
Hudobno-dramatické činnosti		3		
vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, vytvoriť hudobno-dramatický celok,	vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika		Hudba a divadlo (3)	Fuzáčikov špás Ženích pre slečnu myšku Zahrajme sa s drakom
Hudobno-vizuálne činnosti		4		
realizovať hudobné činnosti podľa voľného i	grafická partitúra notový zápis tónov c1-c2		Čítame hudbu (4)	Trpaslíci v makovici- (štvrt'ová nota)

štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis.				

4. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Hodinová dotácia	Tematický celok	Poznámky *Uvedené piesne nie sú povinné, učiteľ môže mať vlastný výber, primeraný veku žiakov
Hlasové činnosti		15		
používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku,	vokálne činnosti v rámci rozsahu b-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči		Ľudové piesne Ľudové piesne podľa zvykov a období (4) Hudba podľa regiónov (6)	Návrhy piesní (Učebnica HUV pre 4. roč.-Lengsteinová, Felix) Vstávaj, Hanzo hore, Dožinkové slávnosti: výber ľubovoľných piesní : Vretienko mi padá, reg. Piesne, Stridžie dni: Na Katarínu, Mikulášku, dobrý strýčku Koledy(Vstávajte pastieri, Dobrý večer vám vinšujem)

• spievať čisto a rytmicky správne, • poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, • spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu), • intonovať podľa notového zápisu melodické modely, • hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii,	kánon, burdón, ostinátny druhý hlas melodické modely napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky improvizácia a elementárna kompozícia		<u>Autorské piesne (5)</u> Piesne o škole Populárne piesne –Rodinné oslavy Piesne pre deti Piesne z detských filmov a rozprávok Populárne piesne o zime	Nový rok, Fašiangy Spievanky, spievanky Spievaj si, slávičku Za Váhom, za Váhom Happy Birthday.
Inštrumentálne činnosti		4		
• hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať na tele, • hrať na objektoch, • vytvárať elementárne hudobné nástroje,	Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele,		<u>Inštrumentálne činnosti</u> Hráme sa na muzikantov (4)	Mala som ja rukávce, J. Letňan: Zázračná muzika

• hrať rytmické modely • hrať podľa zápisu jednoduché melodicko-rytmické útvary, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, • dirigovať,	okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje rytmické modely napr. tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pauza; veľkápau-za; atď. melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne inštrumentálny sprievod, burdón, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gestá učiteľa			

	dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4;3/4;4/4)			
Percepčné činnosti - aktívne počúvanie		6		
• aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky,	skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, pianissimo, mezzoforte, forte,		<u>Aktívne počúvanie hudby</u> Hudba pri slávnostných príležitostiach(1) Hudobno- vyjadrovacie prostriedky (2)	Hudba pri slávnostných príležitostiach (Hymna SR, Aká si mi krásna, ...) V. Figuš –Bystrý, B. Bartók Vyletela holubienka Pokapala na salaši slanina Oči, oči, čierne oči Tota Hel'pa

identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, identifikovať hudobné formy a žánre, rozpoznať formotvorné prvky, počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program,	fortissimo, crescendo, decrescendo; akcent; harmónia durová, mólová, forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast		Hudobné nástroje (1) Hudbné formy a žánre (2)	Hrajte muzikanti, Išli hudci horou
Hudobno-pohybové činnosti		3		
vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami,	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia		<u>Hudba a pohyb (3)</u> Ľudové tance	Kováarskí, Za Váhom, za Váhom Po valasky od zeme

• adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, • pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, • realizovať kultivovaný estetický pohyb,	polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec			
Hudobno-dramatické činnosti		3		
• samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, • vytvoriť hudobno-dramatický celok,	vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky,		<u>Hudba a divadlo (3)</u>	Pamodaj šťastia

realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov,	príbehy, básne, scenár), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika			
Hudobno-vizuálne činnosti		2		
vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis.	grafická partitúra		<u>Hudba v každodennej činnosti (2)</u> Hudba a šport-športové hymnusy, úvodé znelky Zápis melódie-grafická partitúra	-pri práci, športe, hre

4 Stratégie vyučovania – metódy, formy práce

Metódy: rozprávanie, rozhovor, demonštračná metóda, prakticko-aplikačné metódy
priama skúsenosť so znejúcou hudbou ,riadené objavovanie hudby, imitačná a kombinovaná metóda ,intonačná s použitím relatívnej solmizácie,
projektové metódy, dramtizácia, získavanie informácií, výklad, informačno-receptívna metóda

Formy: diskusia, práca s doplnkovou literatúrou, beseda, demonštrácia názorných pomôcok
hudobná hra, práca s hudobnou skladbou, analýza hudobného diela, hudobná hra, skupinová práca, práca vo dvojiciach

5 Požiadavky na výstupy

Kognitívne:

Poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem. Prostredníctvom hud. aktivít postupne získať elementárne základy hud. vedomostí, hud. jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov. Prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hud. schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hud. činností.

Zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hud. hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hud. materiálom. Poznávať zákonitosti tvorby hud. diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel. Získať základy hud. myslenia.

Afektívne:

Uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť. Empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje. Bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr. Získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty. Chápať umenie v jeho mnohorakých podobách ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a kultúrnenia svojho života.

Psychomotorické:

Na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hud. predstavy v súčinnosti výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch. Dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

6 Prierezové témy

Prierezové témy:	Ciele:
Osobnostný a sociálny rozvoj	Táto prierezová téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami. Jej hlavné ciele sú: - rozvíjanie myslenia, hodnotenia, hľadanie kritérií pre rozhodovacie konanie, pracovať v tíme- rozvíjať ľudský potenciál žiakov

	- viesť žiakov k plnohodnotnému a zodpovednému životu - rozvíjať sebareflexiu, spoznávať svoje dobré aj slabé stránky - rozvíjať sebaúctu a sebadôveru - viesť ich k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných - pestovať kvalitné medziľudské vzťahy - deliť si úlohy - niesť zodpovednosť za svoju prácu
Environmentálna výchova	Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.
Mediálna výchova	- moderné médiá, najmä Internet sú pre žiakov prostriedkom na učenie s - vyhľadávanie a získavanie informácií - rozvoj schopnosti vyslovovať vlastné hodnotenia na základe dostupných informácií, ktoré žiaci denne získavajú z médií - dokumentárne filmy, odborné filmy, reklamy – učiť ich kriticky sa pozeráť, vnímať a vyberať si informácie a prezentovať ich - rozvoj schopnosti obhajovať vlastné názory a kritického premýšľania - filtrovať a selektovať pozitívne informácie z médií
Multikultúrna výchova	Cieľom je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Zoznámenie sa s ľudovými obyčajami a tradíciami, poznať niektoré vianočné zvyky.
Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	Bezpečnosť pri cestovaní - uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.

Regionálna výchova a ľudová kultúra	Zoznámenie sa s ľudovými obyčajami a tradíciami Oboznámenie sa z piesňami a zvykmi Púchovskej doliny
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva
Voda a klíma v našej škole	Vytváranie povedomia o zmenách klímy, prevencie pred povodňami a suchom.

7 Učebné zdroje

Používaná učebnica: E. Kopinová, T. Ružičková, V. Damboráková, Učebnica HV pre 1. ročník ZŠ, Bratislava, SPN 2006, schválilo MŠ SR rozhodnutím zo dňa 23. 8. 2000

E. Kopinová, T. Ružičková, V. Damboráková, Učebnica HV pre 2. ročník ZŠ, Bratislava, SPN 2006, schválilo MŠ SR rozhodnutím zo dňa 23. 8. 2000

E. Lengsteinová, B. Felix, Učebnica pre 3. Ročník ZŠ, 2012

E. Lengsteinová, B. Felix, Učebnica pre 4. Ročník ZŠ, 2012

Encyklopédie, Odborná literatúra o hudbe

8 Hodnotenie predmetu

Žiak je v predmete Hudobná výchova v 1. – 4. ročníku hodnotený a klasifikovaný v súlade s platným Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy vydaným MŠVVaŠ SR a podľa platných vnútorných kritérií hodnotenia v predmete Hudobná výchova vydanými Základnou školou s materskou školou, Záriečie 136.

Žiak so zdravotným znevýhodnením je hodnotený a klasifikovaný v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole – Metodický pokyn č. 22/2011, príloha č. 2 a odporúčaní CPPPaP, ktoré žiak navštevuje.

Od 17.02.2021 školského roka 2020/2021 je žiak v predmete hudobná výchova hodnotený a klasifikovaný podľa Kritérií percentuálneho hodnotenia žiaka vydanými Základnou školou s materskou školou, Záriečie 136.